

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt áron veszi fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 164.

Felolós szerkesztő FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:

Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Vidékre félévre 14 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Cipő nélkül

marad Baján sok-sok szegény gyerek, ha a város közönségének nem esik meg a szíve az apróságokon. Megirtuk már a minapában, hogy a város hatósága el akarja látni a szegény gyerekeket cipővel és ezért meg is rendelte a cipőket a Turul-cipőgyárban. Azonban a cipőkre sokkal nagyobb szükség kell, mint amennyi a hatóságnak rendelkezésére áll. Ezért azzal a kéréssel fordultunk a város jólelkű közönségéhez, hogy juttasson pénzbeli adományt a bajai közgyámi hivatalhoz. Nem nagy tulajdonképpen az összeg, mindössze 10.000 korona. Olyan összeg ez, amit Baján egy kis jóakarattal nagyon hamar össze lehetne hozni. Felhívást intéztünk a közönséghez és eddig csak annyi volt a felhívásnak a hatása, hogy összesen 185 korona adomány folyt be. A nagyközönséghez, a jó módban élőkhez fordulunk kérő szóval. Milyen benne vagyunk az őszben, nagy léptekkel közeledik a hideg, komor tél és számtalan apró emberke van nálunk, akik a maguk hibáján kívül cipő és ruha nélkül maradnak, cipő nélkül — és az anyjuk talán fűtött szobát sem tud nekik teremteni... A kényelemben és jó módban élőkhez fordulunk és kérjük, tegyék hatóságunknak lehetővé, hogy szegény emberek gyermekeit megmentsek a téli nyomorúságtól, a cipőtlenségtől és a megbetegedéstől. Minden magyarnak érdeke most, hogy minél több gyermek menekdjék meg a pusztulástól. Kérjük közönségünket, juttasson 100—200 koronás adományt a közgyámi hivatalhoz. Hisszük, hogy második felhívásunknak meglesz a kellő hatása és a gyerekeknek lehet majd cipőt venni.

A bécsi koronatanács.

Bécs. A koronatanács tegnap délután 4 órakor kezdődött, amely több mint négy óra hosszáig tartott. A koronatanácsban öfelysége, a király elnökölt. A koronatanácsban részt vett Burián külügyminiszter, Stöger—Steiner hadügyminiszter, Hussarek osztrák- és Wekerle magyar miniszterelnök és Arz báró vezérkari főnök. A koronatanács külpolitikai, belpolitikai és a változott viszonyokkal összefüggő kérdésekkel foglalkozott. A koronatanács résztvevői kedvező benyomással távoztak a koronatanácsról, mert a történet eszmécsere folyamán arról győződtek meg, hogy aggodalomra nincsen ok.

Budapest Wekerle miniszterelnök aki tegnap délután a koronatanácsban részt vett, szombaton reggel Budapestre érkezett, nyomban fogadta a Déli Hírlap tudósítóját és a közetkezőket jelentette ki:

— Nem kell aggodni, nem olyan a helyzet hogy erre ok volna **Komoly törekvéseink vannak a békére**, emellett fröntunkat is biztosítani kívánjuk.

Wekerle azután ez ügyben összehívta a minisztertanácsot. A minisztertanács egy óra hosszáig tartott, amely alkalommal a miniszterelnök ismertette a kormány tagjait a koronatanács eseményeiről és a helyzetről. Szombat estére összehívták a 48-as alkotmánypártot, amelyen a pártot is informálja a helyzetről.

Bécs. Az a felvilágosítás, amelyet Burián külügyminiszter adott a hírlapíróknak, elűhenthette az izgalmat, mert a külügyminiszter a német szövetséghez való ragaszkodásról nyilatkozott. A német pártvezérek ezzel a nyilatkozattal meglegészenek, mert ebben azt látják, hogy a monarchia Németországgal együtt jár el.

Budapest. A parlament tagjai azon fáradoznak, hogy a miniszterelnöknek módot adjanak arra, hogy a parlament tagja t informálja a helyzetről. Minthogy a 48-as alkotmánypárt az országgyűlést nem akarja összehívni, úgy határoztak, hogy megkérik a miniszterelnököt, hogy az egyes pártokat külön-külön informálja. A miniszterelnök ezt a kívánságot hajlandó teljesíteni.

A béke minimális feltételei.

Páris. Lodge amerikai szenátor nyilatkozott a béke minimális feltételeiről, amelyek így hangzanak: Németországot olyan helyzetbe kell hozni, hogy többé hódító hadjáratot ne indíthasson. Belgiumot helyre kell állítani, Eiszász-Lotharingiát át kell adni Franciaországnak. Oszországot illeti azon osztrák terület, ahol a lakosság többsége olasz nyelvű. Görögország, Szerbia és Montenegró helyreállítandó.

Romániában rend van.

Bécs. A bolgár új helyzet folytán azt híresztelik, hogy Romániában is új helyzet állott elő. A Romániában a központi hatalmak által meg nem szállott területeken új erőre kapott — ezen híresztelések szerint — az antant agitáció. Illetékes román helyről érkezett hírek szerint Romániában aggodalomra nincsen ok.

Tanácskozások Berlinben.

Berlin. Hindenburg és Ludendorff a tóhadiszállásról Berlinbe érkeztek. Ugyancsak Berlinbe várják Viknos császárt is és a német trónörökösöt is. Mihelyt a császár és a trónörökös Berlinbe érkezik, nyomban tanácskozásra ülnek össze, hogy a bolgár eseményeket megvitassák.

A bolgárok fegyverszünetet kértek.

A bolgár hadsereg anarchiája.

Bécs. Burián külügyminiszter a tegnapi nyilatkozatában kijelentette, hogy a bolgár hadseregnek azon része, amely Szalonikibe küldött magasabb rangú katonatisztek, hogy fegyvernynyugvást e tleg fegyverszünetet kérjen, hogy a békétárgyalásokhoz való előkészületet megtegye, a saját szakálára cselekedett. Bécsben rámutatnak arra a különös körülményre, hogy hogyan lehet az, hogy a szófiai amerikai követ a delegációval Szalonikibe utazott.

Bécs. A bolgár kormány Szalonikibe jegyzéket küldött, amelyben fegyverszünetet kér Malinov miniszterelnök. Mielőtt elküldötték volna a jegyzéket, ezt táviratban jelentették be a bécsi és belini külügyi kormányoknak, ahonnan tiltakozást jelentettek be.

A bolgár eseményeknek azért kellett bekövetkezniük, mert a bolgár hadseregben anarchikus állapotok állottak be és egy része teljesen felbomlott. Hiteles értesülés szerint Bulgáriában bolsevik szerű belső zavarok vannak és a hadsereg egy részénél kedvetlenség tapasztalható.

Bécs. Zichy Rubidó gróf szófiai osztrák-magyar követ táviratban jelentette, hogy a bolgár kormány kénytelen volt az ellenséges nyomás hatása alatt és belpolitikai viszonyok miatt békét és fegyverszünetet kérnie. A hadsereg egy részénél meglepő események történtek. A katonák egy része a főhadiszállást támadta meg és a vezérkar főnöke kénytelen volt Küsztenbibe menekülni. Hír szerint az antant győzelmi kirére páni félelem és zavargás tört ki Bulgáriában.

Bpest. Savoy tábornok Bécsből Budapestre át Szófiába utazott, hogy a hadseregnek a régi rendet és fegyelmet helyreállítsa.

A bácskai uttalan-utak.

A kereskedelmi miniszter kritikája. — A bajai és az almási járásban nincs összesen 50 km. kiépített út. — Megkezdik az utépitést.

Két járása van a vármegyének. Két magyar járás. Mindkettőnek érdekes, akárcs magyar falvait feneketlen sár köti össze egymással és uttalan-utak választják el a haladástól. Egy kis bácskai monográfia — fejezet ennek a két járásnak uttalansága s maga a bácskai utópolitika egy kis politikába fűzött közgazdasági és kulturbotrány.

A bajai és bácsalmási járásközről van szó. Nem mostoha elbűnös következménye, hogy ezek festenek hanem vártek nemtörődősége és a magyar pártpolitikáé.

Egy miniszteri leirat.

A m. kir. kereskedelmi miniszter 1916-ban a vármegyéhez leiratot intézett ez ügyben. Ebből idézzük a következőket:

— „Nem hagyhatom szónélkül azt a sajnálatos körülményt, hogy a vármegye felsőrészenek közlekedési utjai ügyében a múltban semmit nem tett, de még ezidőszert (1916-ban!) is keveset érdeklődik.

A bajai és bácsalmási járásköz területén a kiépített átvonalak hossza alig éri az ötven kilométert.

— Nagyobb községek még ma sem közlekedhetnek kiépített utakon, holott épügy fizetik a célra az adót, mint más községek. Nagy figyelmet érdemel, hogy

a két járás közgeinek jorossze teljesen el van zárva a vasúti forgalomhoz jutástól.

A miniszteri rendelet 1916. óta fekszik. Azóta immáron meg is bukott az akkori rezsim. Az újnak mégis van annyi érzéke ehhez, hogy kiásta a feledésből

ezt a súlyos kritikát tartalmazó és a szó legszorosabb értelmében elintézetlen aktát és megpróbál ezen a grandiózus elmaradottságon, a multak szomorú vétkéin enyhíteni, amit lehet.

A főispán nyilatkozata.

Dr. Baloghy Erő főispán a következőket mondotta a szegényteljes állapotokról:

— Sajnos nincs másképp. Legutolsó időkben többször bejártam, mint a vármegye többi részét, a bajai és bácsalmási járást sokat. Az utálózati, ha ennek lehet nevezni, kétségbeesítő. A vármegye régi ut és közlekedési politikája, ha szabad az évtizedes semmittevést ennek nevezni, szomorú eredményeket hozott. Különösen pedig a két járásban. Nagyarányú elfoglaltságom mellett is kezdettől érzem, hogy tenni kell ez irányban. Ekriminálni, keresni, hogy ki a hibás, mindenki hibás ezeket a végtelenül lecsúszott állapotokért, — nem sokat ér. Ma ami időt csak erre szentelhetek, minden erőmmel azon vagyok, hogy a rendszertelenség és nemtörődés hibáit jóvátegyük.

Megkezdik az utépitést.

Miután pedig — folytatta a főispán — épen utaim közben láttam, hogy ez így tovább nem maradhat, megbeszéltem az ügyet Scultéy alispán és Fuhs István műszaki tanácsos urakkal. Ennek eredményeként az államépítészeti hivatal főnöke már a legközelebbi vármegyei közgyűlés elé részletes tervtervezést azzal a javaslattal, hogy a felsőbácskai utak kiépítését minden másnál sürgetőbbben határozza el a vármegye. A legelsőbbben kiépítendő utvonalak lesznek:

1. A Ragóca—Katymár—Madaras Bácsalmás—Mélykut—Jánoshalma között és

2. a Csávoly—Felsőszentiván—Rém—Boreta és Jánoshalma között vezető törvényhatósági közutak. És ezután a többi sorra...

A főispáni nyilatkozat megnyugtató, ha bármily kevés is ez a kezdet. Mint értesülünk a Bácsalmás—Mélykut közötti törvényhatósági közut felvételi munkáit már is a helyszínen eszközli az államépítészeti hivatal által kiküldött Hettesheimer mérnök...

Hogy azonban mikor lesznek igazán komoly és jó utak a régi bűnök meesarán, mikor lesz vége a bácskai uttalan-utaknak azt igazán szeretnők látni. No, meg azt, hogy végre ne pártpolitika építse az utakat ebben a vármegyében.

H I R E K.

Színház.

A „Csárdáskirálynő“-t negyedszer is eszofolt ház nézte végig tegnapié. Az előadások utóbbin mutatkozott be a bajai közönségnek földije Szokolai (Szokolovics), aki a herceg szerepét játszotta. A vendég sikeres volt Terjedelmes hangnagya, színpadi rutinja kifogástalanok.

A „Román“-t Az érdekes színmű kiváló alkalmat adott Tolnai Deák, a társulat egyik drámai művésznőjének tehetsége és művészi készsége bemutatására. Cavallini opera énekesnő adta. Bravúrosan sok melegséggel, szomorú lemondással megérintve az illúzióba ringatott közönséget. Kitűnő szereptudása a szép toillettek, a színpadias külső csak fektették sikerét, mit publikumának nyiltzsinai tapsa, többszöri kihívása hálásan nyugtatott.

Déli elsőrangú játéka, Baranyai Manci napról-napra értékesebb szereplése öszinte elismerést váltott ki mindenkiből. Kmetty is kifogástalan volt.

Műsor:

Hétfőn szept. 30. **Román**, (másodszer).

Keddén okt. 1. Tul a nagy Krivánon, (harmadszer).

Szerdán okt. 2. Szibianők elrablása, Heltoi igazgató és fia

Heltai Andor felléptével. Csütörtökön okt. 3. Tul a nagy Krivánon, (negyedszer).

Házasság. Stein Rózsika és Ugar Andor október hó 1-én délelőtt 11 órakor tartják a lakáson esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

Előkelő vendégek Baján. Megirtuk a minap, hogy Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter nagy kísérettel keresztül utazott Baján. Ugy volt, hogy a miniszter visszatérő útjában Baján kiszáll és megtekintti a Dunapartot. A miniszter azonban nem hajón, hanem vasuton utazott vissza a fővárosba. Ellenben a kíséretben volt Kvassay Lajos miniszteri tanácsos, Vég Károly udvari tanácsos, Mező Rózsó királyi tanácsos igazgató helyettes, Schün Andor felügyelő, pénteken reggel 6 órakor a Zsófia hercegnő nevű hajóval Bajára érkeztek, itt kiszállottak és alapos vizsgálat alá vették azt a területet, amelyen az új dunaparti vasutat építik, majd megtekintették a dunai

rakodópártot, több felügyelést tettek tapasztalataikról. Az utak reggeli 8 óráig voltak Baján, astau hajójukkal tovább utastak.

Adomány. A szegény iskolás gyermekek cipőbeszerzésére Ficher Károly ur 85 koronát adományozott

Értesítés. A Bajai Kereskedelmi és Iparbank ezúton értesíti t. ügyfeleit, hogy a negyedévi zárlati munkálatokra való tekintettel f. hó 30-án hétfőn dőntán hivatalos helyiségeit zárva tartja.

Az utcai világítás. Szept. 26. estétől kezdve megkezdődött az utcák világítása. A tanács elrendelte 56 láng felgyújtását, a gázgyár azonban 38 lámpát tudott felgyújtani, mert a többi lámpa rossz. Azok kijavítása ma megtörténik s ma már valószínűleg valamennyi lámpát fel lehet gyújtani. A lámpák 10 órakor oltandók.

Két havi cukrot elvontak a községektől. A Cukorközpont irrókértesíti Bácsmegyét, hogy az augusztus és szeptemberi havi cukorkoatitgenst nem fogja leszállítani, mert a közlekedési miniszter oly értelmű rendelkezést adott ki, hogy a cukor visszamenőleg már nem igényelhető. Ezen rendelkezés alapján az alispán a főszolgabírók útján ma értesítette a községeket, hogy augusztus és szeptember hónapokra a cukorkiutalást cukorhiányában törölni kellett.

A katonák, amikor utaznak. F. hó 21-én egy menetszárad ment a bátszéki vonalon a hajóerre. A Krausz-féle szőlőnél a katonák kiugrottak a vonatbólskezdtek a szőlőt szedni. A vincellér tiltakozott a szőlő zedés ellen, mire a katonák — aljlitólag parancsokuk jelenlétében — össze-vissza verték a vincellért, átvágtak a drót kerítést s mintegy 3-4 mm. szőlőt elvittek. — Ugyancsak a mult héten egy nemet katonavonat katonái több szőlőt hasonlóképp megfosztottak termésétől a gazdák tiltakozása ellenére. A katonák nemcsak loptak, de valósággal elpusztították a szőlőt is. A rendőrség az állomásparancsnoksághoz fordult segítségért.

A betörések tetteseit a legszélesebb körben nyomozza a rendőrség. A betörések megakadályozása végett gyakran tart razzikiákat. A Fehérváry-féle betörés óta újabb betörés nem történt.

Csempészet. A csendőrség 26-án több előmíszar csempészt fogott el a vasúti s hajó-

„APOLLÓ MOZGÓ“

szombat és vasárnap
szencziója

**Hotel
Columbia**
detektiv dráma 4 felv.

Főszeplő :
(Fantomas.)

MODERN TESTNEVELŐ

Szent Antal-
utca 41. sz.

Momásokon, kik igazolvány nélkül akartak különböző élelmiszert készíttetni. Eljárást indítottak ellenük s az élelmiszereket elkobozták.

A szerkesztő és kiadó: **FOKUS KÁROLY**.
Szerkesztő: **Dr. STERN JÓZSEF**.
Kiadó: **CORVIN NYOMDA, BAJA**.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda közreműködésével Mátyás király-ter. Baján.

HIRDETÉSEK

190/1918. szám, végth.

Árverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1917. évi P. K. 41,846. számú végzése következtében nehaj özv. Zsiványics Ferencné szül. Csé. önyei Erzsébet volt bajai lakos nagyjátékát képező és a hagyatékai leltár szerint és 740 koronára becsült következő ingóságok —

u. m.: házbutorok, konyhadények, ág- és női ruhaneműek nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek a Baján, Kínizsy Pál-utca 10 szám alatt tartandó megkezdésére 1918. évi október hó 10-ik napjának délutáni 3 órája határidőtől kiittetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel látvannak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzítés mellett, a legtöbbet igénylőnek, szükség esetén becsáron adni is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kioldóztatási jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Baján, 1918. évi szeptember hó 20-ik napján.

Szegő József,
(P. H.) kir. bír. végrehajtó.

Madách Imre-
utca 28. számú **h á z**

eladó. Értekezni lehet:
Özv. Nagy György Sándorné-
nél, Kisosávoly, Szegedi-ut 41.

Zongoraórák

kezdőknek és haladóknak:
Haynald-utca 29. szám alatt.



Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben,

ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és ce-

ment-gyár

Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

szeptember 30-ik reggeli 7 óráig
és vasárnap délután nyitva:

GYARMATI EMIL

gyógyszertára.

Uránia Mozgó-Színház.

A szerető,

Bródy Sándor csodás színműve, mely már 100 előadásnál többet ért meg a budapesti Magyar Színházban — lett megfilmesítve, mely kivétel, játék dolgában talán még szebb, inponálóbb, mint a színpadon.

A darab vezetés szerepét szintén Fedák Sári, ez a briliáns tehetségtű nagy művésznő kreálja, kinek művészetével csak pazar és elegáns toalettjei vetekednek, — oly csodás alakítást produkál, mely sokáig lesz emlékeztetés a jobb közönségünk körében. Méltó partnere Uray Tivadar, a szép fiú, míg Rákosi Szidi a hercegnő szerepében nyújt fényes alakítást.

Előadása szombaton délután 4—6 ig és este fél 9 kor lesz.

Vasárnap A szeretőnek egy minden tekintetben méltó párja

A hűségeskü,

négy felvonásos színmű kerül vászonra — egyik legszebb művésznővel: Lia Marával a főszerepben. Feceri körben mozog ezen filmnek a cselekménye, amely mely nyomot hagy az ember lelkében. Ugyanakkor egy kitűnő vigjáték

Eső után köpenyeg,

három felvonásos Max Mack-film lesz bemutatva.

1918 szeptember 28-án, szombaton du 4—6-ig és este fél 9-kor

Bródy Sándor világhírű színműve:

A szerető, filmszínmű, 5 felvonásban.

A főszerepben: **Fedák Sári,**

Uray Tivadar, Rákosi Szidi, Vágó Ödön.

1918 szeptember 29-én, vasárnap du 2—4—6-ig és este fél 9-kor

Lia Mara csodás művésznővel a főszerepben:

A hűségeskü, filmjáték, 4 felvonásban.

Falrengető nevetés kíséri az

Eső után köpenyeg

című 3 felvonásos vigjátékot.

Október hó

közepétől kezdve hetenháromszor: háromszor! szerdán, szombaton és vasárnap tartunk előadást

Eladó

mángorló

erős alsó és felső deszkalapokkal. Cim a kiadóban

Szöllőt és mustotveszek a legmagasabb napiáron: **Singer Ignác**, Szent Antal-utca 33. szám.

A lisztharmat és firtperonospora ellen egyetlen bevált szer a

réz kénpor

melyet fujtással kell a szőlők lombjára és firtjeire juttatni. Legfontosabb a virágzás alatt és közvetlenül utána porozni. 68 % kén és 12 % rézgálic tartalom! Ára kg. 16 K, mázsánál kisebb rendelésnél K 10:50. Egyetlen beszerzési forrás:

a **Magy. Mezőgazdák Szövetkezet**
Bu dapest V., Alkotmány-u. 29.)

Keresek megvételre egy nagyobb, használt

meteor - kályhát.

Cim a „Corvin“-nyomdában.

**Eladó
használt gépek.**

- 1 darab idősebb 4 HP. Marschal-eséplőgarnitúra, szijazattal.
- 1 darab, egy évben használt, Kormick-marokrakó-aratógép.
- 1 darab hárombarázdás, könnyű Bacher-cke tartalékvasakkal.
- 1 darab, keveset használt, gazdasági koezi.
- 1 darab, használtabb, strafkoezi.
- 2 darab á 200 literes, olajos-vashordó.
- 2 darab, használt, Alfa-kerékpár.
- 1 darab közönséges sodronykerítésfonó-gép, 3 darab különféle orsóval.

Megtekinthetők: **Guganovits Dezsőné**,
Baja, Tóth Kálmán-utca 38-ik szám alatt.**Szíves figyelmébe!**A cs. kir. szab. Trieszti Általános Biztosító Társulat
(Assicurazioni Generali)
Alakult 1831-ben.**Hadikölcsön-életbiztosításokat**

orvosi vizsgálattal vagy anélkül a legelőnyösebb feltételek mellett köt.

Ezt a társaságot mi ily biztosítások kötésére a legjobban ajánljuk és mindennemű felvilágosítással díjtalanul szívesen szolgálunk.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank
Baja.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

**„DOBIN“
mosóporból**
ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszerezniem és azt még a régi árban bocsájthatom forgalomba.Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.**H**IRDETÉSEK
jutányos áron
vétetnek fel!**Corvin-nyomda.**

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

A
„Bajai Függelék Ujság” és „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.